

sygn. akt VII U 1484/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

10 czerwca 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący SSO Małgorzata Kosicka

po rozpoznaniu 10 czerwca 2021 r. na posiedzeniu niejawnym

odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z 3 czerwca 2020 r., znak: (...)

o świadczenie postojowe

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. J. prawo do świadczenia postojowego.

UZASADNIENIE

M. J. 15 czerwca 2020 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 3 czerwca 2020 r. znak: (...), którą odmówiono mu prawa do świadczenia postojowego. Odwołujący wniósł o zmianę skarżonej decyzji, zarzucając jej błędne ustalenie stanu faktycznego oraz błędną interpretację przepisów art. 15zq ust. 4 pkt 1 i 2 w zw. z art. 15zw ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19. W ocenie odwołującego, organ rentowy stosując jako podstawę odmowy przyznania mu świadczenia przepis art. 15zq

ust. 4 pkt 1 uznał go osobę prowadzącą działalność w sposób ciągły, bez żadnej przerwy, co jest niezgodne ze stanem faktycznym, gdyż w okresie od 1 lutego do 31 marca 2020 r. działalność była zawieszona. Wyjaśnił, że w kwietniu złożył wniosek o świadczenie postojowe, a z uwagi na zawieszenie działalności wypełnił punkt IV, ponieważ wypełniając jednocześnie pkt III wniosku złożyłby fałszywe oświadczenie. W ocenie odwołującego, ani instrukcja w punkcie IV wniosku, ani przepis art. 15zq ust. 4 pkt 1 ustawy nie zawiera wymogu, by działalność gospodarcza zawieszona po 31 stycznia 2020 r. pozostawała w zawieszeniu

do dnia złożenia wniosku. Następnie odwołujący uzyskał od pracownika ZUS informację o zweryfikowaniu powyższego wniosku jako błędnego. Został też poinstruowany, że należy złożyć drugi wniosek zaznaczając punkt dla przedsiębiorców, którzy nie zawiesili działalności, co wiązało się również z wykazaniem przychodów za miesiące luty i marzec 2020 r., co w jego przypadku z powodu zawieszenia działalności wynosiło 0,00 zł. W ocenie odwołującego, interpretacja ZUS jest błędna i krzywdząca, ponieważ w przypadku kontynuacji zawieszenia działalności świadczenie postojowe przysługiwałoby mu, a podjęcie działań mających na celu pozyskanie nowych klientów i wznowienie działalności spowodowało odmowę przyznania świadczenia (odwołanie k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że we wniosku z kwietnia 2020 r. (potraktowanego jako błędny i pozostawiony bez rozpatrzenia) ubezpieczony wskazał, że prowadzona przez niego działalność gospodarcza była zawieszona w okresie od 1 lutego do 30 marca 2020 r. Z danych CEIDG wynika, że wnioskodawca w dniu złożenia wniosku był już aktywnym przedsiębiorcą i nie spełniał przez to przesłanki osoby, która zawiesiła wykonywanie działalności gospodarczej. Nadto organ rentowy zaznaczył, że ubezpieczony wykazał przychód 0 zł za luty i marzec 2020 r. W związku z powyższym, odwołujący nie uzyskał przychodu, a w konsekwencji nie nastąpił jego spadek o co

najmniej 15%. Wobec niespełnienia ustawowej przesłanki, zdaniem organu rentowego, odwołującemu nie przysługuje dochodzone świadczenie (odpowiedź na odwołanie k. 12-13 a.s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się M. J. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą.

Od 1 lutego 2020 r. zawiesił prowadzenie działalności, a następnie wznowił jej prowadzenie od 1 kwietnia 2020 r. (bezsporne – akta rentowe).

1 kwietnia 2020 r. M. J. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o świadczenie postojowe w związku

z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...)19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą. Odwołujący wypełnił pkt IV wniosku (przeznaczony dla przedsiębiorców, którzy zawiesili prowadzenie działalności po 31 stycznia 2020 r.) wskazując, że za marzec 2020 r. kwota przychodu wyniosła 0,00 zł. Powyższy wniosek został przez organ pozostawiony bez rozpoznania, z uwagi na wznowienie przez odwołującego działalności 1 kwietnia 2020 r. (wniosek odwołującego z 1.04.2020 r., lista nieprawidłowości wniosku, korespondencja e-mail pracowników ZUS – akta rentowe).

12 maja 2020 r. odwołujący ponownie złożył wniosek o świadczenie postojowe, tym razem wypełniając pkt III wniosku, tj. wskazując, że nie zawiesił prowadzenia działalności. Wskazał również, że wysokość przychodów za marzec i kwiecień 2020 r. wynosiły po 0,00 zł. ZUS (...) Oddział w W. wydał 3 czerwca 2020 r. decyzję o nr (...) którą odmówił M. J. prawa do świadczenia postojowego, wskazując, że nie spełnił on warunku wykazania spadku przychodu o co najmniej 15% w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku do poprzedniego, jednocześnie stwierdzając, że wykazanie w dwóch miesiącach przychodu równego „0” nie spełnia tego warunku (wniosek odwołującego z 07.05.2020 r., decyzja ZUS z 25.05.2020 r. – akta rentowe, karty nieoznaczone).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane

w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest uzasadnione.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 k.p.c. sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu

od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych –

że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony

i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne.

Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego sąd na podstawie art. 148¹ § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Przedmiotem rozpoznania było odwołanie M. J., który kwestionował decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie odmowy przyznania mu prawa do świadczenia postojowego.

Zgodnie z treścią art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych,

świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy

z 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia (...)19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności.

Na podstawie art. 15zq ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r. i nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc.

Krąg podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego wyznacza treść art. 15 zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (poz. 374) – tzw. tarczy antykryzysowej 3.0 (zwanej dalej „ustawą COVID-19”). Sąd zważył, że z uwagi na epidemię COVID-19 zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym tej sytuacji. Konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego dla przedsiębiorców, zapobiegającego zwłaszcza utracie płynności w ramach prowadzonych przez nie działalności. Powołana ustawa miała pozwolić na uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów wspierających przedsiębiorców w tym okresie (druk sejmowy nr 299). Jednym z nich jest świadczenie postojowe. Zdaniem sądu, świadczenie to jest adresowane do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, z pominięciem spółek, zarówno osobowych (poza spółką cywilną), jak i kapitałowych i ma na celu wspieranie wskazanego kręgu przedsiębiorców. Definicja przedsiębiorcy, zawarta w art. 4 Prawa przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Wprowadzając powyższe rozwiązania ustawodawca zaproponował możliwość pomocy publicznej dla osób najbardziej dotkniętych epidemią (a więc niestabilnością gospodarczą), czyli osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Jednoznacznym zamiarem ustawodawcy w ramach przedstawionego powyższej sporu prawnego było zatem przyznanie pomocy publicznej (finansowej) dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w tym w szczególności dla osób działających w branżach najbardziej poszkodowanych na skutek epidemii koronawirusa. W oczywisty sposób przepis ten miał niejako „ratować” osoby wymienione w ustawie przed bankructwem, co z jednej strony miało chronić ich zabezpieczenie socjalne, a z drugiej strony ochraniać gospodarkę przed zapaścią (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z 2 września 2020 r., IV 1195/20; wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z 8 września 2020 r., III U 485/20).

Według interpretacji organu rentowego, odwołujący się nie spełnia ustawowo określonego warunku do uzyskania świadczenia postojowego, o którym mowa w art. 15zq ust. 4 pkt 1 ustawy, gdyż w jego przypadku nie doszło do spadku przychodu o co najmniej 15%. Bezsparnie we wniosku z 12 maja 2020 r. odwołujący wykazał przychód w kwietniu 2020 r.

w wysokości 0,00 zł oraz w marcu 2020 r. w wysokości 0,00 zł. Zastosowanie wykładni literalnej przepisu art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19 prowadziłyby do uznania, że w przypadku odwołującego nie nastąpił spadek przychodu o co najmniej 15% od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, z uwagi na wykazanie przez niego „zerowego” przychodu w miesiącach poprzedzających złożenie wniosku.

Niemniej jednak, zdaniem sądu taka interpretacja ww. przepisu w kontekście celu, jaki miało spełniać wprowadzenie przez ustawodawcę instytucji świadczenia postojowego byłaby niezgodna z perspektywy jego wykładni celowościowej. Jak wskazano wyżej, w założeniu wprowadzenie świadczenia postojowego miało na celu zminimalizowanie negatywnych skutków ekonomicznych rozprzestrzeniania się (...)19 występujących między innymi u osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą poprzez rekompensatę utraty przychodów z wykonywanej

działalności. Przysługuje ono, gdy w następstwie (...)19 doszło do przestoju, obniżenia przychodów z działalności gospodarczej. Zdaniem sądu, z perspektywy wykładni celowościowej za obniżenie przychodu z działalności gospodarczej należy przyjąć sytuację braku jakichkolwiek przychodów w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia wniosku przy jednoczesnym wykazaniu przychodu w miesiącach poprzedzających ogłoszenie stanu pandemii. Sztywna interpretacja kryterium 15% obniżenia przychodu w miesiącach poprzedzających złożenie wniosku prowadzi w istocie do wykluczenia z kręgu podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego tych przedsiębiorców, którzy w miesiącach poprzedzających wprowadzenie stanu pandemii i związanych z tym obostrzeń nie wykazywali żadnego przychodu z różnych przyczyn, zaś po wprowadzeniu tego stanu potencjalne możliwości kontynuowania działalności zarobkowej uległy dalszemu ograniczeniu.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. sąd uwzględnił odwołanie i orzekając co do istoty sprawy dokonał stosownej zmiany skarżonej decyzji, o czym orzekł w sentencji wyroku.